

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Владимир Монов,
Институт по информационни и комуникационни технологии,
Българска академия на науките

ОТНОСНО

**документи и научни трудове, представени в конкурс за заемане на академичната длъжност
„доцент“**

Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика,
Професионално направление: 4.6 Информатика и компютърни науки,
Специалност: Информатика,

обявен в ДВ бр. 40 от 16.05.2025 г. за нуждите на секция „Интелигентни системи“ в Институт по
информационни и комуникационни технологии-БАН с единствен кандидат
гл. ас. д-р Валентина Тодорова Терзиева-Богойчева.

Със заповед No151 от 14.07.2025 г. на Директора на ИИКТ-БАН съм включен в състава
на научно жури по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“. С решение
на научното жури от заседание, проведено на 17.07.2025 г. е определено участието ми в
работата на журито с изготвянето на становище по представените материали. Документи за
участие в конкурса е подал единственият кандидат д-р Валентина Тодорова Терзиева-
Богойчева., главен асистент в секция „Интелигентни системи“ на ИИКТ. Като член на Научното
жури съм получил следните материали на кандидата:

1. Автобиография по европейски образец;
2. Копие от диплома за образователната и научна степен „доктор“;
3. Служебна бележка за стаж по специалността;
4. Списък на научните публикации за участие в конкурса;
5. Списък на цитирания;
6. Резюмета на научните публикации за участие в конкурса на български и английски език.
7. Копия на научните публикации за участие в конкурса;
8. Справка за изпълнение на минималните изисквания на ИИКТ-БАН;
9. Справка за изпълнение на минималните изисквания за НАЦИД.
10. Справка за оригиналните научни и научно-приложни приноси;
11. Декларация, че няма доказано по законно установения ред плагиатство в трудовете;
12. Справка за участие в проекти.

Обща характеристика на представените материали

Съгласно представените материали гл. ас. д-р Валентина Терзиева-Богойчева е
придобила образователната и научна степен „доктор“ по информатика, за което свидетелства
диплома No 001581 от 31.10.2023 г., издадена от БАН за защитен дисертационен труд на тема
„Технологични подходи за персонализирано обучение с използване на образователни
компютърни игри“. От 2023 г. до момента последователно е заемала длъжностите „инженер“,

„асистент“ и „гл. асистент“ в ИИКТ-БАН, където има общ трудов стаж от 34 години и 7 месеца. От приложените справки за изпълнение на минималните национални изисквания и изискванията на ИИКТ-БАН за заемане на академичната длъжност „доцент“ се вижда, че изискванията по всички групи показатели А, В, Г, Д и Е са изпълнени и надвишени. Особено значително са надвишени изискванията по показател Д (при минимален изискуем брой от 70 точки са постигнати 600 точки) и показател Е (при минимален изискуем брой от 20 точки са постигнати 150 точки) Приложена е подписана декларация, че няма установено плагиатство в научните трудове.

Всички материали, представени от д-р Терзиева-Богойчева са изготвени в съответствие със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и с Правилника за специфичните условия за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИИКТ-БАН.

Оценка на научните трудове

За участие в конкурса по показател В4 „Хабилитационен труд“ са представени 9 публикации, индексирани и реферирани в базите данни с научна информация WoS и/или Scopus. Пет от тях са в издания с SJR ранг на Scopus. Публикациите са в съавторство, като в 6 от тях кандидатът е първи автор. По показател Г7 „Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация“ са представени 23 публикации, които са реферирани и индексирани в WoS и/или Scopus и 1 глава от книга. Единадесет от тях са в издания с SJR ранг на Scopus. В 15 от публикациите кандидатът е първи автор, една от публикациите е самостоятелна. Всички публикации са на английски език в престижни международни или национални издания с международно участие. По същество трудовете на кандидата са с научен и научно-приложен характер, в областта на информатиката и се отнасят до разработване и приложение на съвременни технологии в областта на образованието, подпомагане на обучението на учащи със специфични обучителни трудности, образователни игри и изграждането на интелигентни среди за обучение. Получените резултати са отразени в направените публикации и изнесените от автора доклади на научни форуми, като са получили висока оценка и признание от научната общност у нас и в международен план.

Представените за конкурса научни трудове безспорно показват, че кандидатът гл. ас. д-р Валентина Терзиева-Богойчева притежава задълбочени познания, натрупан опит и съществени постижения в изследователската си дейност.

Оценка на цитиранията

Представените списъци на цитиранията съдържат данни за 266 цитирания на 52 авторски трудове в WoS и Scopus и 141 цитирания на 47 авторски трудове в други международни издания. Забелязаните цитирания са в работи на наши и чуждестранни автори за периода 2009-2025 година. Цитираните публикации са в доклади на международни конференции, издания на Springer, Elsevier, ACM и др. Представените данни за забелязаните цитирания показват, че научните резултати на кандидата са предизвикали широк интерес и са намерили отражение в работите както на наши, така и на чуждестранни учени в областта на информатиката и компютърните технологии.

Научни и научно-приложни приноси

Приемам и оценявам положително приносите, посочени в приложената справка на кандидата. Те могат да бъдат определени като научни и научно приложни и се отнасят до следните области на изследване.

- *Информационни и комуникационни технологии в областта на образованието.* В резултат от проведени анкетни анонимни изследвания и сравнителен анализ на резултатите е получена оценка на текущото състояние и са установени водещи тенденции в прилагането на ИКТ и електронни учебни ресурси в училищното образование в България.

- *Подпомагане на обучението на учаци с дислексия.* Предложена е компютърно-базирана среда, мултиагентна платформа и интелигентна система за обучение на учаци със специфични обучителни трудности, която дава възможност за персонализиран и адаптивен учебен процес, отговарящ на изискванията на приобщаващото образование.

- *Образователни игри.* Изследван е подход за прилагане на образователни компютърни игри в училищното образование, като е разработен модел на потребител и рамка за персонализиране на образователни игри за предоставяне на персонализирано обучение спрямо профила на обучаемия.

- *Интелигентни среди за обучение.* Изследвани са нови технологии за интелигентно обучение и е оценено тяхното влияние за подобряване на учебния процес. Разработен е модел на интелигентната класна стая с модулна структура, проектирана е архитектурата на концептуален модел на интелигентна образователна система с вградени инструменти за събиране и обработка на големи обеми данни, свързани с учебния процес

Приложената справка за приносите е подробно изготвена, като във всяка от посочените области са очертани конкретните авторски приноси. Всички те са отразени в публикуваните научни трудове и могат да бъдат оценени като съществени и международно признати постижения в работата на кандидата.

Обща характеристика на дейността на кандидата

Трудовете на кандидата демонстрират активна научна и изследователска дейност и съдържат оригинални научни и научно приложни резултати в областта на информатиката и приложението на компютърните технологии в областта на образованието. В конкурсната документация са представени данни за активно участие на д-р Терзиева-Богойчева в 3 международни и 9 национални научни и образователни проекти, участие като поканен лектор в Национална конференция по е-Образование: „Дигиталните иновации в помощ на е-Образованието“, както и като консултант в национално изследване за оценка на въздействието на обучението в електронна среда върху ефективността на училищното образование. Текущо тя също така участва в изпълнението на 3 проекта, финансирани от Фонд научни изследвания.

Като цяло научно изследователската и публикационна дейност на кандидата, както и участието в разработваните изследователски и образователни проекти свидетелстват за придобитата висока професионална квалификация и изследователски опит.

Бележки и препоръки

Нямам забележки по същество към представените материали за конкурса. Предвид на постигнатите до момента резултати, препоръката ми е за продължаване на научната и изследователска дейност, обучението на млади учени и докторанти, подготовката и издаването на самостоятелни публикации в престижни национални и международни издания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Материалите по конкурса и представените в тях резултати на кандидата удовлетворяват изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му, както и Правилника за специфичните условия за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИКТ. Оценката ми за цялостната дейност на кандидата е положителна.

Убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласува предложение до Научния съвет на ИИКТ-БАН за избор на гл. ас. д-р Валентина Тодорова Терзиева-Богойчева на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 4.6 „Информатика и компютърни науки“, специалност „Информатика“ за нуждите на секция „Интелигентни системи“ в ИИКТ-БАН.

София,

06.08.2025 г.

